

Základní škola Zachar, Kroměříž, příspěvková organizace

Pracovní list (V.)

Předmět: Dějepis

Ročník: osmý (8. B)

Opakování vzdělávacího celku: Národní obrození

Ještě před počátkem národního obrození se objevily pokusy tzv. **PURISTŮ** očistit český jazyk od německých slov.

Tak například elektřina byla **MLUNO**, estetika **KRÁSOVĚDA**, gramatika **ČTENICE**, fyzika **SILOZPYT**, sloveso **ČASOSLOVO** a slovník **SLOVAŘ**.

Některá nová (čistě česká) slova se ujala a používají se dodnes:

plameňák, lenochod, tuleň, daněk, mrož, vorvaň, rejnok, bobr, kolibřík, gazela, zubr, morče...

Většina se však neujala a byla nahrazena jinými. Zkus odhadnout (nebo vyber z nabídky) významy následujících uměle vytvořených výrazů.

jezlín	rokodník	nočena	bručka
spěšnovod	zelenochrupka	zpyták	věžovice
knihovtipník	skokotnosta	zpěvořečnost	podnosnice libočudná
cotiň	vyzřela	černec	bezabecedák
výslužník	hbitkolo	těšík	rohonos

Nápověda:

penzista, basa, nosorožec, Měsíc, bicykl, milenec, brýle, salát, nos, pyramida, káva, student, učitel, kalendář, negramotný člověk, poezie, pošťák, cigareta, talíř, taneční mistr

A nyní zkus bez nápovědi odhadnout významy:

samotov –

omák –

říznice –

Zahraj si na puristu a vymysli 2 nové výrazy pro slova ze současné slovní zásoby českého jazyka:

Vypracovala: Jana Bačková